

Datum

31-08-2021

Onderwerp

Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied

Uw kenmerk

PVE

Aantal bijlagen

2

Wat adviseert het college te besluiten?

- 1. In te stemmen met de Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied als bouwsteen voor de omgevingsvisie.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De gemeente Oss gaat een omgevingsvisie opstellen. De omgevingsvisie is een van de belangrijkste instrumenten onder de nieuwe omgevingswet die op 1 juli 2022 wordt ingevoerd. In de omgevingsvisie geven we onze ruimtelijke visie op het grondgebied van de gemeente Oss en staan onze beleidsdoelen voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving voor de komende tien jaar en verder. Om te komen tot die omgevingsvisie stellen we eerst gebiedsvisies op voor de drie deelgebieden van Oss die de bouwstenen vormen voor de omgevingsvisie. Dit zijn de gebiedsvisie Stedelijk gebied, de gebiedsvisie Stadjes en Kernen en de nu voorliggende gebiedsvisie Vitaal Buitengebied. De gebiedsvisie Vitaal Buitengebied is als eerste van de drie gebiedsvisies klaar (zie bijlage 1) en leggen we nu ter instemming aan u voor.

Welk resultaat willen we bereiken?

We vragen u in te stemmen met deze gebiedsvisie als bouwsteen voor de omgevingsvisie. We gebruiken bewust niet het woord "vaststellen" omdat de gebiedsvisie zelf geen juridische

status heeft maar nadrukkelijk onderdeel is van een groter geheel om te komen tot de omgevingsvisie van de gemeente Oss.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 De Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied geeft een integraal beeld van de ontwikkeling van ons buitengebied, verdeeld over de belangrijkste thema's en gebieden.

Het grootste deel van onze gemeente bestaat uit het buitengebied: ruim 80% van de 170 km². Ons buitengebied kent een duidelijk herkenbare opbouw die samenhangt met de ondergrond en het landschapstype. Van noord naar zuid zijn dat het Maasoevergebied, het poldergebied en het dekzandgebied. Die gebiedsindeling vormt als het ware de kapstok waaraan we de verschillende thema's, opgaves en ontwikkelingen die spelen in het buitengebied kunnen ophangen. Die thema's zijn de transitie van de landbouw, de energietransitie, natuurontwikkeling, recreatie & toerisme, water, bodem & lucht en goed woon- en leefklimaat. Door de thema's en de deelgebieden met elkaar te verbinden ontstaat een fysiek en inhoudelijk gebiedsdekkende visie.

Afbeelding: Matrix gebiedsvisie, waarin de thema's en gebieden met elkaar worden verbonden om zo te komen tot de integrale gebiedsvisie.

1.2 De Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied kent een uitgebreid en zorgvuldig totstandkomingsproces met uw raad, de belangrijkste belanghebbenden in het buitengebied en onze inwoners.

We hebben de gebiedsvisie in drie stappen opgebouwd: de gespreksnota, de concept gebiedsvisie en de nu voorliggende definitieve gebiedsvisie. We zijn begonnen om samen met belanghebbenden de belangrijkste thema's en opgaves op te halen en hebben deze vertaald naar de gespreksnota. Die gespreksnota is besproken in de opiniecommissie d.d. 10 december 2020. De opiniecommissie was positief over de gespreksnota als startpunt van het proces en de ingezette koers om te komen tot de gebiedsvisie. De gemaakte opmerkingen over onder andere het belang van recreatie, verkeer en transitie van de landbouw zijn meegenomen in het vervolg. Het was vervolgens de bedoeling om met behulp van de gespreksnota informatie- en discussiebijeenkomsten te organiseren, maar helaas verhinderden de coronamaatregelen dit. Daarom hebben we een schriftelijke consultatie gedaan bij de belangrijkste belanghebbenden in en rondom het buitengebied en een aantal verdiepende gesprekken op specifieke thema's gevoerd in een beperkte setting. Al die input heeft geleid tot de concept gebiedsvisie die op 27 mei 2021 opnieuw is besproken in de opiniecommissie. De opiniecommissie was te spreken de kwaliteit van het stuk, de herkenbaarheid en de consistentie en keek uit naar de resultaten van de consultatie. Opnieuw waren we in het consultatieproces beperkt door de coronamaatregelen, maar we wilden toch iedereen de gelegenheid geven om zijn of haar input te leveren in het proces om te komen tot de Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied. Daarom hebben we een brede digitale en papieren consultatie naar al onze inwoners uitgezet op basis van de dilemma's uit de concept gebiedsvisie. Daarna hebben we nog een negental digitale gebiedsgesprekken gevoerd waar iedereen zich voor kon aanmelden. Ook hebben we gesproken met de jongerenraad en hebben derdejaars studenten van de WUR zes weken gewerkt aan hun visie op het Osse buitengebied. Met alle input uit deze consultatieronde hebben we de openstaande dilemma's weg kunnen nemen en zijn we gekomen tot de definitieve gebiedsvisie. Een uitgebreid verslag van het totstandkomings- en consultatieproces is bijgevoegd als bijlage II: Consultatienota.

1.3 Deze visie bundelt, samen met andere onderwerpen, de vele onderwerpen waarover de gemeenteraad de afgelopen jaren afzonderlijk heeft besloten en waarover intensief met de Osse gemeenschap is gesproken om tot een integrale visie op het buitengebied.

In de afgelopen jaren hebben wij successievelijk en consequent al allerlei stukjes van onze buitengebied puzzel gelegd. De gemeenteraad heeft meer of minder gevorderde besluiten genomen over allerlei deelonderwerpen. Zoals het waterveiligheidsproject Meanderende Maas, energieopwekking, het toekomstperspectief voor de Landbouw in onze gemeente, vrijkomende agrarische bebouwingen, het bestemmingsplan Buitengebied 2020, uitbreidingslocaties voor wonen, Recreatie en Toerisme, erfgoed,

natuurontwikkeling, de Maashorst, het Schone Luchtakkoord en circulariteit. Dergelijke keuzes maken we niet van achter de bureautafel. Daarover is intensief geparticipeerd en gesproken met veel verschillende partners per deelonderwerp. En we werken daarbij samen met allerlei partijen van binnen en buiten onze gemeente. Hiervan is ook verslag gedaan in de stukken van de verschillende deelonderwerpen. De participatie loopt door in allerlei vervolgprocessen.

1.4 Met behulp van deze gebiedsvisie kunnen we straks, samen met de andere gebiedsvisies toewerken naar één integrale omgevingsvisie.

Door te werken met gebiedsvisies pakken we aan de voorkant de ruimte om een aantal gebiedspecifieke thema's verder uit te werken. Voor het buitengebied zijn dat bijvoorbeeld de transitie in de landbouw, grootschalige natuurontwikkeling en toerisme en recreatie in het buitengebied. Maar er zijn ook thema's die spelen in het buitengebied maar die een directe relatie hebben met opgaves in het stedelijk gebied en de stadjes en kernen. Denk bijvoorbeeld aan de energietransitie (opwek vs. gebruik), waterkwaliteit en -kwantiteit (buffering vs. veiligheid) stedelijke ontwikkeling vs. stedelijke uitloop enz. Die vraagstukken worden in de verschillende gebiedsvisies verder uitgediept en in de omgevingsvisie verbonden en samengebracht. Zo ontstaat een natuurlijk proces van divergeren en convergeren.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 De meningen over de gemaakte keuzes kunnen uiteen lopen.

De verschillende betrokken partijen bij de gebiedsvisie Vitaal Buitengebied hebben ieder hun eigen visies, meningen en belangen die niet altijd synchroon lopen. Deze zijn mede door de intensieve participatietrajecten goed in beeld gebracht. Daar waar mogelijk zijn we gekomen tot een gezamenlijk koers en hebben we belangen met elkaar in evenwicht gebracht. Dat neemt echter niet weg dat er soms keuzes zijn gemaakt en dat we niet aan alle wensen en verwachtingen invulling hebben kunnen geven.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De financiering van het maken van de gebiedsvisie is voorzien in de meerjarenbegroting 2021-2024 en maakt onderdeel uit van het programma Implementatie omgevingswet. De uitvoering van de keuzes van de gebiedsvisie worden via deelprojecten onderdeel van de begroting 2022-2025

b. Communicatie

We informeren de deelnemers aan de consultatieronde en de gebiedsgespreken over de vertaling van hun input naar de definitieve gebiedsvisie zoals beschreven in de consultatienota. De definitieve gebiedsvisie en de consultatienota zullen op onze website worden geplaatst op een speciale pagina voor de omgevingsvisie.

c. Uitvoering

In de Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied geven we onze visie op de deelgebieden en de thema's die spelen in het buitengebied. We bepalen de koers en geven een doorkijk naar wat we gaan doen. Na instemming met de Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied geldt deze als de eerste bouwsteen voor de omgevingsvisie. De concrete uitwerking vindt plaats in de programma's die lopen en die straks hangen onder de omgevingsvisie. Dat kunnen gebiedsgerichte programma's zijn zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van de Duurzame polder of meer thema gerichte programma's zoals een programma landbouw, een programma wonen en een programma erfgoed.

d. Overlegd met

Er zijn vele belanghebbenden, partners en inwoners betrokken bij deze definitieve gebiedsvisie. Ook is er overleg gevoerd met de jongerenraad en zijn derdejaars WUR studenten betrokken geweest bij de totstandkoming van de definitieve gebiedsvisie.

Samenvatting

De gebiedsvisie Vitaal Buitengebied is de eerste van de 3 bouwstenen om te komen tot een totale omgevingsvisie voor de hele gemeente: voor stad, stadjes en kernen en voor het buitengebied. De Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied schetst de gewenste ontwikkeling van het Osse buitengebied voor de komende 10 jaar en soms nog verder. De opgaves en transities die spelen zijn verwerkt in een zestal thema's (transitie van de landbouw, energietransitie, natuurontwikkeling, recreatie & toerisme, water, bodem & lucht en goed woon- en leefklimaat) in de drie deelgebieden (Maasoever, polder, dekzand) van ons buitengebied en vormen zo een integrale visie.

